

DÉLMAGYARORSZÁG

SZEGED: Szerkesztőség: Somogyi ucca 22. I. em. Telefon: 13-33. - Kiadóhivatal: Kölcsházy utca 3. és jegyiroda: Aradi ucca 8. Telefon: 306. - Nyomda: Löw Lipót ucca 19. Telefon: 16-34. « » « » « »

Csütörtök, 1929 január 31

V. évfolyam 25. szám

MAKÓ: Szerkesztőség és kiadóhivatal: Uri ucca 6. Telefon: 151. szám. « » « » « »
HÓDMEZŐVÁSÁRHELY: Szerkesztőség és kiadóhivatal: Andrassy ucca 25. Telefon: 49. szám. « » « » « » « »

Előfizetési ára havonta 3-20 vidéken és a fővárosban 3-60, külföldön 6-40 pengő. Egyes szám 16, vasár- és ünnepnap 24 fillér

A Város és az Egyetem

A hivatalos lap tegnapi száma adott hírt arról, hogy a szegedi egyetem statisztikai tanszéke mellett katedrát szerveztek a közgazdaság tudománya számára is s erre a tanszékre rendkívüli tanárnak egy jogakadémiai professzort neveztek ki.

A szegedi egyetemre kinevezett jogakadémiai professor jeles művelője lehet szakfárgyának; a gazdasági válságokról is írt széles olvasottságról és elég tájékozottságról tanuskodó könyvet. Nem lenne tehát sem értelme, sem indoka annak, ha a kinevezés tényével szemben állást foglalnánk. Semmi sem áll tőlünk távolabb ennél. Mi csak a kinevezés kapcsán szeretnénk egy-két olyan momentumra rámutatni, aminek figyelembevétele talán jobban szolgálná, talán melegebbé tenné a Város és az Egyetem közötti viszonyt, mint mindazok a fáradozások, melyek ennek a célnak elérésében eddig csak a féltig jutottak el.

Ha a szegedi egyetemnek szüksége van magántanára, vagy szüksége van rendkívüli tanárra, akire rá lehet bízni a közgazdaság tudományának tanítását, úgy gondoljuk, nem kellett volna szükségképpen jogakadémiai tanár áthelyezésével és előléptetésével gondoskodni a hiányról. Nem akarunk izléstelennek lenni s a közgazdaság tudományának művelői között megrendezni egy »wartburgi dalnokversenyt« s nyilvánosan lemérni a közgazdaság tudományának kinevezett és ki nem nevezett művelői között a tudásnak, a gondolkodás eredetiségének és mélységének s a hivatottságának jogcimeit. De amikor a legítavolabból is el akarjuk kerülni még a látszatát is annak, mintha a szegedi egyetem legítavolabb tanárának tudományos múltját s tudományos működését akarnánk egyetlen bíráló, akár gáncsoló, akár elismerő szóval érinteni, kifejezést adhatunk annak a meggyőződésünknek, hogy *Szeged polgárai között is talált volna a szegedi egyetem alkalmas férfit a közgazdasági tanszéknek a szegedi egyetem színvonalához méltó betöltésére.* Például a szegedi kereskedelmi és iparkamara főtitkárának van már olyan irodalmi munkássága, van olyan tudományos működése, a közgazdaság tudományának van már olyan elismert tekintélye, hogy legalább annyi dísz adott volna tanárrá kinevezése a katedrának, mint amennyi elismerést a katedra adott volna neki. S emellett a közgazdaság tudományának nemcsak dogmatikáját, hanem gyakorlati ismereteit is terjeszthette volna s nem tudjuk, a mai s jövőre várható viszonyai között ez a képessége nem külön jogcímet adott volna minden más táján a világnak: a katedrára történő — meghíváshoz.

De ez csak egyetlen példa s ha úgy tetszik: egyetlen mulasztás. A közigazgatás reformja szakítani akar a közigazgatási tisztviselők egyetemi kiképzésének a rendszerével is s legalább is hangsúlyozza a tisztvi vizsga elrendelésével a gyakorlati ismeretszerzés fontosságát. Vajjon lecsuszás, vagy emelkedés volna-e az egyetemi hivatás betöltésében, ha például a szegedi egyetem gondolna arra is, hogy a *közigazgatási rendészet* is megérdemelne legalább egy mellékkollégiumot s ennek a mellékkollégiumnak tanszékére meghívandó például a — *szegedi kerületi főkapitányt*, nem állásának méltósága miatt, hanem kivételes szaktudásának, széleskörű ismeretei-

nek s tudományos munkásságának elismert jogcímén. Vajjon azok a világra szóló eredmények, amelyeket a *régészeti kutatások* terén a szegedi kulturpalota felmutat, nem teremtetek még alapot s nem bizonyítottak még jogcímet egy *magántanári habilitáció*, vagy egy *doktorráadvatás* számára, aminek mindegyike nagy kitüntetés lenne, de még mindig nem érne fel a szegedi kulturpalota igazgatójának érdemeihez. S a *biblia flórájának* világhírű művelője előtt, aki évtizedekig tartó kitartó nagy munka után befejezte nagy művét, vajjon úgy maradhat-e zárva a természettudományi fakultás tanári szobája, hogy a *világhírű tudós s ne a szegedi egyetem maradjon a vesztes?*

Ne méltóztassanak azt mondani, hogy a magántanárság nyitva áll a tudomány minden művelője előtt, akinek eredményeit a tanári kar a katedrához méltónak tartja. Vannak már életkorok s vannak már elért eredmények, amelyek *kéretlen elismerést s keresetlen méltánylást igényelhetnek.* Nem a szegedi egyetemről beszélünk, amikor megemlítjük azt

a köztapasztalati tény, hogy lehetnek összeköttetések, lehetnek a születésnek és házasságnak, lehetnek a keresztség késői felvételének is olyan szerencsés kapcsolatai, melyek ha önálló jogcímet nem is adnak, mindenestre megkönnyítik az érdem érvényesülését. Ha valami joggal ad önértéket, akkor az elért eredmény bizonyára joggal nevelhet önértékre. A magántanári képesítés a tudományos pálya első állomása lett s azok, akik az első állomást joggal érezhetik maguk mögött, nem állhatnak be a különlenyomatokkal, protekciókkal és alig megszáradt keresztlevelekkel tarsolyukban elindulók közé.

A szegedi egyetem ne várja, a szegedi egyetem vegye észre, hogy a tudomány szegedi művelői közül ki érte már el az egyetemi grádust. Ne csak a pályázók, de a szellemi és tudomány hívalkodás nélküli munkásai között keresse és találja meg a szegedi egyetem az igaz értéket. Az Egyetem és a Város között a tudományos munkálkodás szegedi pionirjai is leverhetnék az összetalálkozás hidjának cölöpjeit.

Tizennégy órán keresztül interpelláltak a szocialisták a Ház szerdai ülésén

Éjfélkor hirtelen bezárták az izgalmas ülést azzal, hogy „a szerdai nap elmúlt” — Ülés reggel 10-től — csütörtökig

(Budapesti tudósítónk telefonjelentése.) Szerdán 14 óras ülése volt a parlamentnek. A borjavaslat vidám tárgyalása után ugyanis a szocialisták megkezdték az interpellációrohamot a kormány ellen. Mintegy negyven interpellációt jegyeztek be és kijelentették, hogy addig nem mennek el, míg valamennyit el nem mondják. A szocialisták beszédeit a kormány úgy próbálta ellensúlyozni, hogy minden interpellációra felelt egy miniszter.

Igy következtek egymásután az interpellációk: **Vanczák János** szövéttette a miskolci állami gyermekmenhely építkezésénél tapasztalt visszaéléseket.

Fábián Béla a helyiérdekű vasuti tarifa emelése ügyében intézett interpellációt a kereskedelmi miniszterhez.

Herrmann Miksa miniszter kijelentette, hogy a tarifaemelés egy évig tartó előzetes tárgyalás vezette be.

Ezután **Szilágyi Lajos** mondotta el interpellációját a Duna Gőzhajózási Társaság alkalmazottainak súlyos anyagi helyzetéről.

Herrmann Miksa miniszter adatokat sorolt fel arra vonatkozólag, hogy Szilágyi némely állítása tévedésen alapszik, de hangoztatta, hogy a *lakbérviszonyokra vonatkozó közlések* őt is megdöbbenetlítették.

Szilágyi Lajos második interpellációját a népjóléti miniszterhez intézte, kérte, hogy nemcsak az elismert nyugdíjpénztárakat, hanem az el nem ismert nyugdíjkiegészítőpénztárakat is szigorú ellenőrzés alá vegyék.

Csik József a társadalmi hitbuzgalmi egyesületek túlzott vigalmi és rendőri megadózását tette szóvá.

Pencz Károly a munkásosztály súlyos gazda-

sági helyzetét tette szóvá és kérdezte a kormányt, milyen intézkedéseket kíván tenni

az *általános elszegényedés*

megakadályozására.

Györki Imre az egyke terjedéséről beszélt. Ennek meggátlása érdekében a szociális biztosításnak a mezőgazdasági munkásokra való kiterjesztését kérte. Második interpellációjában nyilatkozatot kért a kormánytól arra, hogy hajlandó-e engedélyezni a munkanélkülieknek február elején tervezett tüntető felvonulását.

Sztranyavszky Sándor államtitkár a belügyminiszter nevében válaszolt és kijelentette, hogy *addig, amíg a belügyminiszter és ők helyükön vannak, nem járulnak hozzá ahhoz, hogy a főváros uccáin politikai tüntetések folyjanak.*

Malasits Géza különböző közérdekű munkák kiadását sürgette interpellációjában. Következő interpellációjában kérte, hogy olcsó kölcsönök folyósításával családi ház építésére adjanak lehetőséget azoknak, akik telekkel rendelkeznek.

Vass József miniszter kijelentette, hogy készséggel támogatja a kisembereket ilyen hitellel. Az az összeg azonban, ami eddig rendelkezésére állott, már elfogyott és folytat tárgyalásokat a pénzügyminiszterrel újabb fedezetéről.

Propper Sándor a munkanélküliség esetére szóló biztosítás bevezetését sürgette.

Propper második interpellációja is a munkanélküliség tárgyában volt a belügyminiszterhez intézve.

Sztranyavszky államtitkár kijelentette, hogy a munkanélküliséget semmiféle segélyezéssel